

Dne 12. III. 1970

K vyřízení

Z á p i s

z 2. zasedání vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie ČSAV
konaného dne 20. února 1970 v Praze

=====

Přítomni : doc. J. Skalková, čl. koresp. V. Chmelař, prof. A. Dostál, prof. E. Holas, prof. F. Hyhlík, doc. J. Kotásek, doc. B. Kujal, prof. J. Linhart, prof. F. Malíř, dr. D. Tollingerová

Omluveni : ing. A. Boháč, prof. L. Bakoš, doc. M. Cipro, doc. J. Fišer, prof. K. Galla, prof. J. Kotoč, dr. D. Kováč, doc. M. Machač, prof. T. Pardel, akademik O. Pavlík, prof. C. Pavlovič, doc. E. Stračár

Hosté: dr. Bohdanecký, dr. Vančurová, dr. Bureš, dr. Gavlik, prof. Novotný, doc. Kalibán

-----

Za nepřítomného předsedu kolegia prof. Tardyho zahájila a řídila zasedání místopředsedkyně kolegia doc. Skalková.

1) Výroční hodnocení činnosti vědeckých pracovišť ČSAV, vědeckého kolegia za r. 1969 včetně zpráv o plnění úkolů státního plánu a projednání anotací o dosažených výsledcích výzkumné činnosti pracovišť ČSAV (ředitelé pracovišť a koordinátoři)

a) pedagogika

Jednotlivé předložené zprávy o činnosti v rámci úkolů státního plánu badatelského výzkumu krátce uvedli a doplnili koordinátoři, prof. Malíř (za nepřítomného dr. Dýmu), doc. Kujal, prof. Hyhlík, dr. Kalibán, prof. Novotný.

V diskusi k jednotlivým úkolům bylo konstatováno, že bude třeba perspektivně více rozvíjet problematiku základních teoretických a metodologických problémů pedagogiky (úkol X-17-1), základní kategorie pedagogické vědy, bude dále třeba klást důraz na řešení otázek obsahu vzdělání a na teoretické principy vzdělanostních soustav aj. Kladně byly hodnoceny výsledky dosažené v úkolu X-17-2/9 Programované učení a vyučovací stroje, kde bylo podáno 17 čs. patentů z nichž většina se uplatnila v průmyslové výrobě a část byla vyvezena do zahraničí. V té souvislosti byla diskutována efektivnost vědecké práce a vysloven požadavek širší publicity těchto výsledků. V souvislosti s diskusí o vzdělávání dospělých (úkol X-17-3) bylo poukazováno mimo jiné na to, že jsou investovány velké částky na různé formy školení a chybí přehled o efektivnosti (školení podniková aj.). Bude proto třeba obrátit pozornost v příštím státním plánu i na tato hlediska. U úkolu X-17-5 konstatováno, že bude třeba výzkum rozšířit

v dalších letech i na mládež obtížně vychovatelnou mimo dětské domovy tj. na normálních školách.

Kolegium schválilo předložené zprávy o výsledcích státního plánu badatelského výzkumu za r. 1969 v úkolech X-17-1, X-17-2, X-17-3, X-17-4, X-17-5, X-17-6 včetně připomínek z diskuse.

b) psychologie

Prof. Linhart krátce uvedl předložené zprávy hlavního pracoviště o plnění hlavních úkolů X-18-2 a X-18-6. Upozornil zejména, že je třeba více se zamýšlet na předávání výsledků vědeckého výzkumu do praxe.

V diskusi byl vysloven požadavek informovanosti o výsledcích výzkumů zahraničních prostřednictvím dobře budované dokumentační služby a zdůrazněna potřeba komplexního hodnocení uzavíraných úkolů státního plánu s přehlednou bibliografií pro odborný okruh zájemců.

V té souvislosti sdělil prof. Malíř, že Pedagogický ústav JAK ČSAV připravuje obsahový přehled výsledků státního plánu za posledních 5 let. Jako podnět pro plán do r. 1980 byl vznesen návrh, aby po určitém časovém úseku byly pravidelně pořádány semináře, na kterých by byly diskutovány problémy, hodnocení, názory k prováděným výzkumům atd. Vzhledem k tomu, že nebyly předloženy zprávy pracovišť ze Slovenska nebylo o těchto úkolech diskutováno. V té souvislosti konstatována potřeba důslednější vzájemné informovanosti a koordinace se slovenskými pracovišti.

Kolegium schválilo předložené zprávy X-18-2, X-18-4 a X-18-6 včetně připomínek z diskuse.

Zprávy o činnosti pracovišť ČSAV.

Prof. Malíř, ředitel Pedagogického ústavu JAK ČSAV doplnil předloženou zprávu o činnosti ústavu za r. 1969. Zdůraznil zejména význam konferencí pořádaných v uplynulém roce ústavem. Zároveň podal návrh na 2 anotace: Výukový systém TELING, odpovědný řešitel P. Masopust (státní plán X-17-2/9); Chyba a učení, odpovědný řešitel dr. V. Kulič (státní plán X-17-2/9).

Za nepřítomného prof. Tyrdyho, ředitele Psychologického ústavu ČSAV uvedl předloženou zprávu prof. Linhart a podal návrh na 1 anotaci: Problémy kybernetických a matematických metod v psychologii vnímání a učení (sborník referátů přednesených na konferenci v Liblicích).

V diskusi nebylo k činnosti ústavů připomínek.

Kolegium vyslovilo s oběma zprávami o činnosti ústavů Pedagogického JAK ČSAV a Psychologického ČSAV souhlas, včetně navržených anotací.

Dr. Michalička přednesl zprávu o činnosti vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie za r. 1969.

Kolegium vyslovilo souhlas se zprávou o činnosti kolegia za r. 1969 bez připomínek.

2) Otázky zahraničních styků se socialistickými zeměmi (prof. F. Malíř)-----

Prof. Malíř referoval o 3 základních aspektech, které pokládá za vhodné při realizování zahraničních styků se socialistickými zeměmi, a to uzavírání dlouhodobých dohod se zahraničními vědeckými pracovišti, pobyty našich pracovníků (reciproční) v socialistických zemích, pobyty zahraničních vědců u nás. Tyto pobyty by měly mít konkrétní pracovní náplň, tj. pracovní semináře, symposia atd. Některé návrhy v tomto směru Pedagogický ústav vypracoval. Dalším podnětem k navázání vzájemné spolupráce je publikační činnost, tj. vydávání společných publikací. Ústav v tomto směru hodlá vydat sborník v ruském jazyce o rozvoji pedagogické psychologie v socialistických zemích za 20 let. Závěrem přednesl prof. Malíř návrh smlouvy o vzájemné spolupráci mezi Psychologickým ústavem Akademie pedagogických věd SSSR v Moskvě a Pedagogického ústavu JAK ČSAV, mezi Psychologickým ústavem varšavské university a Pedagogickým ústavem JAK ČSAV.

V diskusi byly kladně hodnoceny podněty obsažené v referátu prof. Malíře, zejména navrhované formy vzájemné spolupráce.

Kolegium vysloвило souhlas s náměty vzájemné spolupráce se socialistickými zeměmi a schválilo návrhy smlouvy o vzájemné spolupráci mezi Psychologickým ústavem Akademie pedagogických věd SSSR v Moskvě a Pedagogickým ústavem JAK ČSAV a mezi Psychologickým ústavem varšavské university a Pedagogickým ústavem JAK ČSAV.

V té souvislosti informoval doc. Kotásek o podnětech, které připravuje ČSPdS na mnohostrannou spolupráci socialistických zemí v kulturní oblasti. Připravují u příležitosti Uherskobrodských dnů jednání hlavního výboru společnosti se zástupci socialistických zemí. Cílem tohoto jednání by bylo připravit vytvoření informačního centra ve školské politice a pedagogické vědě.

Kolegium vzalo sdělení doc. Kotáskova na vědomí a doporučilo další propracování tohoto návrhu.

Prof. Linhart informoval o situaci v zahraničních stycích se socialistickými zeměmi na úseku psychologie. Konstatoval, že zatím jde spíše o osobní styky i když se rovněž uvažuje o smlouvách o vzájemné spolupráci. V té souvislosti upozornil na kritickou situaci ve vysílání pracovníků na mezinárodní konferenci.

Kolegium vzalo sdělení prof. Linharta na vědomí.

3) Referát o problematice Odborná kvalita psychologických expertíz (dr. Z. Bureš)-----

Předložený materiál uvedl dr. Bureš. Krátce osvětlil historický vývoj odborných služeb poskytovaných praxi a současnou situaci, kterou si vytvořila stále stoupající poptávka praxe a možnosti se strany psychologických pracovišť této poptávce

dostát. Informoval dále o negativních zkušenostech s krátkodobými expertyzami pokud byly konány bez institucionálních vazeb k psychologické vědě, tj. mnohdy pouze zprostředkovaně. Dále podal dr. Bureš některé podněty, které by bylo ještě třeba upřesnit a dále projednat.

V diskusi byla kladně hodnocena instruktivní zpráva přednesená dr. Burešem, a bylo doporučeno, aby přednesené podněty ve formě konkrétních návrhů byly vypracovány v komisi kolegia k tomuto účelu jmenované.

Kolegium vzalo na vědomí předběžnou zprávu dr. Bureše s tím, že prof. Hyhlík a dr. Bureš navrhnou členy komise pro řešení těchto otázek na příštím zasedání kolegia, kde bude návrh schválen.

4) Kontrola zápisu

Zápis z 1. zasedání kolegia byl schválen bez připomínek.

5) Zprávy z presidia

Dr. Michalička informoval o některých usneseních presidia ČSAV z 63. zasedání.

Presidium ČSAV jmenovalo člena korespondenta V. Chmelaře vedoucím Psychologické laboratoře ČSAV v Brně s účinností od 1. ledna 1970.

Presidium ČSAV dále projednalo složení vědeckého kolegia historie ČSAV a věd. kolegia filosofie a sociologie ČSAV.

6) Různé

1) Kolegium projednalo žádost H. Krykorkové, aspirantky Pedagogického ústavu ČSAV o absolvování aspirantského studia v oboru 1802-pedagogická psychologie.

Kolegium vyslovalo souhlas se žádostí s tím, že H. Krykorková obhájí svou kandidátskou práci v oboru 1802 - pedagogická psychologie s titulem kandidáta psychologických věd.

2) Prof. Chmelař informoval o zasedání Ediční rady presidia ČSAV dne 28. ledna 1970, kde byla hodnocena ediční činnost za r. 1969.

Kolegium vzalo sdělení prof. Chmelaře na vědomí.

3) Kolegium vyslovalo souhlas se žádostí PhDr. Miroslava Riedla odb. asistenta pedagogické fakulty UJEP v Brně o prodloužení platnosti odborné zkoušky z pedagogiky do konce r. 1970.

4) Kolegium vzalo na vědomí zprávu o činnosti Kabinetu pro modernizaci fyziky s tím, že pokud budou členové kolegia mít zájem o bližší informace je zpráva k nahlédnutí v sekretariátu kolegia.

5) Kolegium pověřilo předsednictvo kolegia projednáním návrhů na Ceny ČSAV, pokud budou kolegiu v předepsané formě dodány.

6) Kolegium vzalo na vědomí návrh na realizaci výzvy ÚV KSČ k rozvinutí pracovní iniciativy na počest 25. výročí osvobození republiky v ČSAV s tím, že konkrétní návrhy podají ředitelé pracovišť ČSAV.

7) Příští zasedání kolegia bude dne 27. 3.1970.

Schválila : doc. J. Skalková v.r.
místopředsedkyně vědeckého kolegia
pedagogiky a psychologie ČSAV

Zapsala: Šimová